

GAIÁS
CIDADE DA
CULTURA

XORNADAS ACADÉMICAS
CAMIÑO. A ORIXE

ORGANIZACIÓN E XESTIÓN DUNHA EXPOSICIÓN TEMPORAL

DO 8 AO 11 DE XUÑO DE 2015
MUSEO CENTRO GAIÁS.
CIDADE DA CULTURA DE GALICIA

XORNADAS ACADÉMICAS CAMIÑO. A ORIXE

ORGANIZACIÓN E XESTIÓN DUNHA EXPOSICIÓN TEMPORAL

Con motivo de 'Camiño. A Orixe', o Museo Centro Gaiás ofrece a oportunidade de adentrarse na organización dunha exposición temporal, analizando as diferentes fases e técnicas de traballo deste proceso, desde a concepción da idea ata a inauguración.

Con 150 obras procedentes de 70 institucións nacionais e internacionais, 'Camiño. A Orixe' constitúe un caso de estudo axeitado para analizar aspectos como a definición do concepto e discurso dunha exposición, a selección e petición de obra, as relacións coas institucións cedentes, o deseño da montaxe, o seguro e transporte das pezas ou a edición do catálogo.

As xornadas analizarán tamén as relacións entre arte e historia, coa presenza de prestixiosos investigadores e especialistas na cultura xacobeá, e abordarán a dimensión emocional do Camiño, así como a ollada a este itinerario desde a creación contemporánea. Persoas destinadas a direccións de museos, comisarios, técnicos de exposición, conservadores de obra, responsables de colección, arquitectos, historiadores e investigadores, todos ofrecerán aos participantes unha visión integral da organización dunha exposición.

A EXPOSICIÓN

'Camiño. A Orixe' aprofunda na orixe do culto a Santiago para achegar ao público unha visión de como se conforma a peregrinación a Compostela.

A selección de obras, con pezas de autores como Dürero ou Murillo, establece tres argumentos: a figura do Apóstolo Santiago, o Camiño e o Peregrino. Pinturas

e esculturas vense complementadas con exquisitas realizacións en acibeche, esmalte, marfil ou alabastro, así como cunha destacada selección de documentación e elementos singulares como estandartes, armaduras ou roupas de peregrinos.

A exposición abrangue a vertente emocional do Camiño, reflectida en dous proxectos co peregrino como protagonista. O primeiro é unha acción de recollida de bastóns doados polos peregrinos, máis de 1.860 bordóns de diversas formas, nacionalidades e procedencias. O segundo é un traballo documental de 160 gravacións a peregrinos narrando a súa experiencia.

Camiño. A Orixe ten unha vertente contemporánea da man da colaboración con novos creadores procedentes da Facultade de Belas Artes de Pontevedra e das Escolas de Arte e Deseño, institucións implicadas activamente no proxecto.

DESTINATARIOS DAS XORNADAS:

Licenciados, Graduados e alumnos de Grao, Posgrao e Máster de Historia da Arte, Humanidades, Belas Artes, Museoloxía e xestión cultural, Alumnos de Escolas Superiores de Arte e Deseño, profesionais da museoloxía, xestión cultural e coordinación de exposicións, e interesados no estudo xacobeo e na produción e/ou deseño de exposicións artísticas.

PROGRAMA DAS XORNADAS ACADÉMICAS

LUNS 8 DE XUÑO:

SESIÓN DE MAÑÁ : 10:15 – 13:45

CONCEPTO, SELECCIÓN DE OBRA E DESEÑO DA MONTAXE DO PROXECTO EXPOSITIVO CAMIÑO ORIXE.

Interveñen:

María Pereira Otero. Directora Acción Cultural. Fundación Cidade da Cultura de Galicia.

María García-Alén. Historiadora da Arte e Restauradora. Experta en montaxe de exposicións e conservación do patrimonio histórico-artístico. Directora do proxecto Camiño. A Orixes.

Juan Manuel Monterroso Montero. Profesor titular de Historia da Arte e decano da Facultade de Xeografía e Historia da USC. Asesor artístico do proxecto.

Jesús Irisarri e Guadalupe Piñera. Arquitectos e deseñadores da montaxe expositiva.

Mesa redonda ao final das intervencións. Modera: María Pereira Otero.

SESIÓN DE TARDE: 16:15 – 19:45 H.

TODA HISTORIA TEN UN PRINCIPIO. AS ORIXES DE SANTIAGO, O CAMIÑO E O PEREGRINO.

Interveñen:

Juan M. Monterroso Montero. Profesor titular de Historia da Arte e decano da Facultade de Xeografía e Historia da USC. Asesor artístico do proxecto.

Fernando Lopez Alsina. Catedrático de Historia Medieval da Universidade de Santiago de Compostela. Membro do Comité Internacional de expertos do Camiño de Santiago.

Paolo Caucci von Saucken. Historiador, especialista no Camiño de Santiago. Presidente do Centro Italiano di Studi Compostellani. Membro do Comité Internacional de expertos do Camiño de Santiago

Adeline Rucquoi. Historiadora medieval e Directora de Investigación do CNRS. Francia. Membro do Comité Internacional de Expertos do Camiño de Santiago O peregrino na Idade Media.

Mesa redonda ao final das intervencións. Modera: María Pereira Otero.

MARTES 9 DE XUÑO:

SESIÓN DE MAÑÁ : 10:15 – 13:45

A ORGANIZACIÓN DA EXPOSICIÓN INTERNACIONAL CAMIÑO. A ORIXE: A XESTIÓN DA PETICIÓN DE OBRA, O TRANSPORTE E SEGUROS, A MONTAXE E O CATÁLOGO.

Interveñen:

Verónica Santos Farto. Técnica de exposicións no Departamento de Acción Cultural. Cidade da Cultura de Galicia

Carmen Menéndez Montero. Técnica de exposicións no Departamento de Acción Cultural. Cidade da Cultura de Galicia.

Mar Angosto Acuña. Técnica de exposicións no Departamento de Acción Cultural. Cidade da Cultura de Galicia

Mesa redonda ao final das intervencións. Modera: Juan Manuel Monterroso Montero, asesor artístico do proxecto.

SESIÓN DE TARDE: 16:15 – 19:45

PEZAS ELIXIDAS PARA UNHA MOSTRA.

Interveñen:

Juan M. Monterroso Montero e María García Alén.

Introducción. Grandes obras para unha mostra.

José Ignacio Hernández. Conservador e responsable de Colecciones del Museo Nacional de Escultura.

María Antonia Herradón. Conservadora do Museo del Traje.

José Manuel López Vázquez. Profesor titular de Historia da Arte da USC e comisario de exposicións.

Mesa redonda ao final das intervencións. Modera: María García-Alén.

PROGRAMA DAS XORNADAS ACADÉMICAS

MÉRCORES 10 DE XUÑO:

SESIÓN DE MAÑÁ : 10:15 – 13:45

A DIMENSIÓN EMOCIONAL. A MEMORIA ACTUAL DO PEREGRINO E A SÚA MATERIALIZACIÓN NO PROXECTO EXPOSITIVO CAMIÑO. A ORIXE.

Interveñen:

María García-Alén. Directora do proxecto.

Segundo Leonardo Pérez Lopez. Deán-Presidente do Cabildo da Catedral de Santiago de Compostela e director da Oficina do Peregrino

Damián Varela Pastrana da empresa Miramemira, realizadores do proxecto documental e video-instalación *A marca do peregrino*.

Mesa redonda ao final das intervencións. Modera: María Pereira Otero.

SESIÓN DE TARDE: 16:15 – 19:45

A REALIDADE DUNHA MOSTRA. PEZAS MESTRAS DA EXPOSICIÓN? PARTICULARIDADES E SINGULARIDADES DAS OBRAS DE ARTE NAS SALAS DE EXPOSICIÓN TEMPORAIS.

Visita guiada e comentada á exposición por María Pereira Otero, Juan M. Monterroso Montero e María García-Alén.

XOVES 11 DE XUÑO:

SESIÓN DE MAÑÁ : 10:15 – 13:45

A ESPECIAL COLABORACIÓN COAS INSTITUCIÓNS MUSEÍSTICAS E A IMPLICACIÓN DAS INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS DE ENSINO SUPERIOR E UNIVERSITARIO NO PROXECTO CAMIÑO. A ORIXE.

Interveñen:

Elena Hernando Gonzalo. Directora da Fundación Lázaro Galdiano.

Ramón Yquierdo Peiróo. Director técnico do Museo da Catedral de Santiago.

Miguel Ángel González. Director do Arquivo e Museo da Catedral de Ourense.

Esther Muñoz Mella. Directora da Escola de Arte e Superior de Deseño Ramón Falcón. Lugo

Mesa redonda ao final das intervencións. Modera: María Pereira Otero.

SESIÓN DE TARDE: 16:15 – 19:45

LUGARES XACOBEOS. UN PROXECTO DE CREACIÓN CONTEMPORÁNEA PARA ANALIZAR AS RELACIÓNS DA CIDADE HISTÓRICA E A CIDADE DA CULTURA DE GALICIA.

Silvia García González, decana da Facultade de Belas Artes de Pontevedra.

Juan Carlos Meana, profesor titular da Facultade de Belas Artes de Pontevedra.

Ambos os dous son comisarios de Lugares Xacobeos

Visita ás intervencións comentadas polos seus creadores

PROGRAMA E DESENVOLVEMENTO DAS XORNADAS

Data: 8, 9, 10 e 11 de xuño de 2015.

Lugar: Aula Seminario do Museo-Centro Gaiás. Cidade da Cultura de Galicia.

Dirección: Juan M. Monterroso Montero. Decano da Facultade de Xeografía e Historia da USC.

Coordinación: Departamento de Acción Cultural. Cidade da Cultura de Galicia.

Total de horas: 28

Horario: Mañás: 10:15-13:45h. /Tardes: 16:15-19:45 h.

Matrícula: De balde.

Número de asistentes: 50

Criterio de selección: por rigurosa orde de inscrición ate completar as prazas.

Inscricións en: www.cidadedacultura.gal

1 ETCS DA UNIVERSIDADE DE SANTIAGO

Criterio para obtención do crédito: Asistencia mínima ao 85% das xornadas. Comprobarase mediante firma de asistencia nas sesión de mañá e tarde

GAIÁS
CIDADE DA
CULTURA

Subvencionado por:

Organiza:

